

Cirkulärnr: 1992:41
Diariernr: 1992:0522
Handläggare: Bernt Öberg
Avdsek: AK ÄldreIfo
Datum: 1992-02-27
Mottagare: Socialnämnden
Kommundelsnämnden
Sociala distriktsnämnden
Rubrik: Beräknat särskilt grundavdrag för folkpensionärer avseende 1992 års inkomster samt ändrade regler för beräkning av statlig inkomstskatt m m
Ersätter: 1991:46
Bilagor: Innehållsförteckning

Beräknat särskilt grundavdrag för folkpensionärer avseende 1992 års inkomster samt ändrade regler för beräkning av statlig inkomstskatt m m

Vi översänder här information om de särskilda regler som gäller fr o m år 1992 ifråga om beskattning för folkpensionärer med utgångspunkt i beräknad folkpension för år 1992.

Skattereglerna för folkpensionärer är även för inkomståret 1992 komplicerade, vilket framför allt beror på reglerna för reducering av det särskilda grundavdraget. Det är därför besvärligt att manuellt räkna fram skatten för enskilda pensionärer som har sidoinkomster av olika slag utöver den vanliga folkpensionen.

De kommuner som har tillgång till eget ADB-stöd kan ha god hjälp av stödet för skatte- och avgiftsberäkningen för avgifter vid ålderdomshem. Detta gäller självfallet också de kommuner som är anslutna till Kommundata AB:s rutin - SÄLMARutinen - för ålderdomshemsavgifter.

Inkomstskattesystemet från och med inkomståret 1991 innebär en uppdelning i tre inkomstslag. De tre inkomstslagen är TJÄNST, KAPITAL och NÄRINGSVERKSAMHET.

Till NÄRINGSVERKSAMHET hänförs de tidigare inkomstslagen rörelse, jordbruksfastighet samt annan fastighet som redovisas enligt bokföringsmässiga grunder (t ex hyresfastighet).

Inkomst av näringsverksamhet kan vara antingen "Aktiv" eller "Passiv". Till passiv näringsverksamhet räknas bl a sådan verksamhet som pensionären själv inte aktivt arbetar i. För pensionärer som bor på ålderdomshem kommer därför inkomst från näringsverksamhet så gott som uteslutande att räknas som passiv.

Cirkuläret innehåller bl a information om beräkning av statlig inkomstskatt, statlig fastighetsskatt, regler för beräkning av särskilt grundavdrag samt tabeller för uträkning av statlig förmögenhetsskatt.

Beloppet för extra avdrag vid kapitalinkomster 1 600 kr per person som gällde för inkomståret 1990 har slopats fr o m inkomståret 1991. Enligt reglerna för reducering av det särskilda grundavdraget skall reducering ske också på grund av inkomst av kapital, men endast till den del som kapitalinkomsten överstiger 1 600 kr pr år.

Information om den statliga fastighetsskatten för privatbostad, såsom bl a villor (småhus) för inkomståret 1992 ges under rubriken "Statlig fastighetsskatt". Schablonbeskattningen av småhus har slopats från och med inkomståret 1991 och fastighetsskatten beräknas på hela taxeringsvärdet.

Basbeloppet har fastställts till 33 700 kr för år 1992.

STATLIG INKOMSTSKATT

Fysiska personer och dödsbon skall erlägga statlig inkomstskatt dels för inkomst av näringsverksamhet och inkomst av tjänst (förvärvsinkomst) dels för inkomst av kapital (kapitalinkomst).

Ett fast skattebelopp på 100 kr vid statlig inkomstskatt påförs alla, som har beskattningsbar inkomst. För en stor del av pensionärerna på ålderdomshem blir den statliga inkomstskatten bara 100 kr. Detta gäller nämligen alla med en beskattningsbar inkomst upp till 186 600 kronor.

Skatt på förvärvsinkomst för inkomståret 1992 utgör således 100 kr samt

Beskattningsbar förvärvsinkomst	kronor	Skattesats i skiktet
-	186 600	0 %
186 700 -	-	20 %

SKATT PÅ KAPITALINKOMST

På inkomst av kapital utgår 30 % skatt. Skatten utgör således 30 % på bl a inkomst av ränta och utdelning. För ränta på allemanssparande beräknas skatten på den skattepliktiga delen av räntan, dvs på 2/3 av beloppet. Härigenom blir skatten i praktiken i dessa fall 20 % på den totala räntan. Banker m fl är fr o m år 1991 skyldiga att dra preliminär skatt på ränta och utdelning.

KOMMUNAL INKOMSTSKATT

Allmän kommunalskatt (kommunalskatt, landstingsskatt och församlingsskatt) tas ut som kommunal inkomstskatt. Kommunal inkomstskatt uträknas med ledning av den skattesats, som för inkomståret gäller i beskattningsorten.

Information om begränsningsregeln finns på sidan 5.

För de fall där det finns svårigheter för kommunen att beräkna skatten och därmed avgiften kan det vara lämpligt att använda sig av preliminärt avgiftsbeslut.

Inkomst- och skatteberäkningarna i de preliminära avgiftsbesluten kan sedan stämmas av mot taxeringen, när uppgifter om taxerad inkomst för inkomståret föreligger. Eventuella avvikelser i förhållande till de preliminära avgiftsbesluten kan därefter korrigeras av kommunen.

Frågor angående reglerna för avgifter vid ålderdomshem som t ex förbehållsbelopp, högsta avgift, bortovaroregler, avdrag vid sjukhusvistelse, jämkning av avgift och andra frågor som avser själva regelverket besvaras av handläggare på Kommunförbundet.

Frågor som avser skattelagstiftningen kan besvaras av skattemyndigheten (lokalkontoren).

Kommundata AB:s kundtjänst på SÄLMA har kompetens att besvara frågor som rör ADB-rutinen för avgifter för äldreomsorg och de kan också ge information om hur de olika uppgifterna bearbetas i ADB-rutinen.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

Allmän kommunalpolitik
Äldre-, individ- och familjeomsorg

Karl-Axel Johansson

Bernt Öberg

BILAGA

1 Avgifter och förbehållsbelopp

Det förbehållsbelopp som garanteras en helinackorderad på ålderdomshem är reglerat i socialtjänstlagens 35 § och i socialtjänstförordningen 46-49 §§. Ansvaret för tillämpningen av lagstiftningen åligger därför respektive kommun.

Förbehållsbeloppet beräknas utifrån den boendes nettoinkomst, dvs inkomst efter skatt. Innevarande års inkomster i form av bl a pensioner, förmögenhet och skatteregler används vid beräkningarna. Enligt förarbetena till lagstiftningen om avgifter vid ålderdomshem kan man vid avgiftsberäkningen också använda sig av senast kända uppgifter ifråga om inkomster och förmögenhet. Det innebär att dessa uppgifter - t ex uppgifter om ränteinkomster och andra kapitalinkomster samt förmögenhetsinnehav - kan hämtas från senaste självdeklaration eller senaste taxering när inte innevarande års uppgifter är kända.

Oavsett om en kommun tar ut fasta eller differentierade avgifter för helinackorderingen får inte en enskild pensionärs avgift bli högre än att det lagstadgade förbehållsbeloppet uppnås. Detta förbehållsbelopp skall motsvara minst 30 % av den normalt utgående ålderspensionen för ogift inklusive pensionstillskott samt 20 % av skillnaden mellan en pensionärs sammanlagda nettoinkomst efter skatt och den normalt utgående ålderspensionen inklusive pensionstillskott för gift respektive ogift ålderspensionär.

Om vissa grunduppgifter saknas vid beräkningen kan avgiften bli felaktig, t ex för hög. Så t ex orsakar förmögenheter över 100 000 kr att det särskilda grundavdraget (som ersätter det tidigare extra avdraget) reduceras, varvid skatten blir högre och avgiften lägre. Ett annat exempel är att avgiften blir för hög om inte fastighetsskatt tas med vid avgifts- och skatteberäkningen i de fall fastigheter finns.

Det är därför viktigt att korrekt underlag i form av inkomster och förmögenhetsuppgifter finns tillhanda vid en avgiftsberäkning för att det lagstadgade förbehållsbeloppet skall kunna beräknas på ett riktigt sätt i varje enskilt fall.

NEDSATT AVGIFT

I socialtjänstförordningens 49 § sägs att om någon annan är beroende för sitt uppehälle av den som helinackorderad på ålderdomshem "skall" kommunen ta skälig hänsyn till det när avgiften bestäms. Även i annat fall "skall" avgiften sättas ned, om det finns särskilda skäl för det.

I förarbetena till lagstiftningen ges exempel på fall där sådan nedsättning av avgiften ska företas. Det kan t ex gälla maka/make eller annan person som är ekonomiskt beroende av den aktuella pensionären på ålderdomshemmet.

Andra situationer där avgiften ska sättas ned är när den enskilde flyttar in på ålderdomshem och fortfarande har kvar sin tidigare bostad. Det kan t ex avse en hyreslägenhet, men också en bostadsrättslägenhet eller ett småhus som ännu inte hunnit avyttras.

Avgiften kan exempelvis sättas ned för en viss bestämd tid, som ger utrymme för uppsägning av ett hyreskontrakt eller den tid som behövs för att sälja bostadsrätten/småhuset och flytta möbler och inventarier från den tidigare bostaden, t ex upp till en tid av cirka 3-4 månader. Självfallet avses i de ovan exemplifierade fallen pensionärer som avser att stadigvarande bo kvar på ålderdomshemmet.

Om det gäller pensionärer som inte avser att stadigvarande bo kvar på ålderdomshemmet, får bedömningen ske på ett annat sätt. Nedsättningen av avgiften i sådana fall kan komma att ibland sträcka sig över längre tidsperiod än den som angetts ovan, eftersom den enskilde

pensionären måste ges möjlighet att ekonomiskt kunna svara för bostadskostnaderna för bostaden även under vistelsen på ålderdomshemmet, för att sedan kunna flytta tillbaka till bostaden igen.

När kommunen vid behandlingen av avgiftsärenden, prövar frågan om nedsättning av avgiften i enskilda fall enligt ovan, tas också hänsyn till om kommunalt bostadstillägg (KBT) utgår till pensionären. Om så är fallet reduceras nedsättningsbeloppet i motsvarande mån.

FOLKPENSION OCH FÖRBEHÅLLSBELOPP FR O M JANUARI 1992

Folkpensionens grundnivå är för ensamstående 96 % av basbeloppet och för makar 157 % av basbeloppet, dvs för vardera maken 78,5 % av basbeloppet.

Pensionstillskottet till ålderspension eller änkepension är 54 % av basbeloppet.
Pensionstillskottet till förtidspension är 104 % av basbeloppet.

Basbeloppet är fr o m januari 1992, 33 700 kr

Ålderspension, änkepension och pensionstillskott utgår fr o m januari 1992 med följande belopp:

Folkpension per år (ogift)	32 352		
Pensionstillskott per år	18 198	=	50 550
Folkpension inklusive pensions- tillskott per månad för ogift		=	4 213 (avrundat belopp)
Folkpension per år (gift)	26 455		
Pensionstillskott per år	18 198	=	44 653
Folkpension inklusive pensions- tillskott per månad för gift		=	3 721 (avrundat belopp)

Förtidspensionen inklusive pensionstillskott för ogift utgör fr o m januari 1992, 67 400 kr per år eller 5 617 kr per månad efter avrundning. Nämnade pensionsförmåner för gifta som båda uppbär förtidspension utgör fr o m januari 1992 för vardera 61 503 kr per år eller 5 125 kr per månad efter avrundning.

Förbehållsbelopp skall motsvara minst 30 % av den för ogift ålderspensionär beräknade folkpensionen jämte pensionstillskott (30 % av 4 213 kr per månad utgör med avrundning uppåt 1 264 kr).

Avsikten med riksdagens beslut om skatterna för inkomståret 1992 är bl a att folkpensionärer vars enda inkomst utgörs av normalt utgående ålderspension och pensionstillskott inte skall påföras skatt för nämnda år. Kommunen skall därför inte göra avdrag för skatt vid inkomst- och avgiftsberäkningen för folkpensionärer vid helinackordering i servicehus om pensionärens inkomst består av endast normalt utgående ålderspension inklusive pensionstillskott för gift respektive ogift folkpensionär.

INKOMSTER AV NÄRINGSVERKSAMHET

Eftersom det är mycket svårt att beräkna inkomsten av näringsverksamhet - t ex rörelse, jordbruk och hyresfastighet - för ett löpande år, får man söka stöd för inkomstberäkningen i senast avgivna allmänna självdeklaration, dvs deklarerad inkomst för taxeringsåret 1992 (inkomståret 1991) eller alternativt senaste taxering.

Det bör dock observeras att kommunen inte kan kräva en kopia av deklARATIONEN från den enskilde pensionären eller hans ombud, t ex anhöriga. Däremot kan man framhålla att det

underlättar för kommunen att räkna fram en korrekt avgift om kommunen får tillgång till uppgifterna i deklARATIONEN genom att kopia överlämnas till kommunens handläggare av ålderdomshemsavgifter.

2 Beräkning av skatt

A STATLIG INKOMSTSKATT FÖR INKOMSTÅRET 1992

Från den taxerade inkomsten dras särskilt grundavdrag och då får man fram den till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomsten.

Statlig inkomstskatt på beskattningsbara inkomster beräknas på följande sätt. Skatteplikten inträder när den beskattningsbara inkomsten uppgår till minst 100 kr.

Statlig inkomstskatt skall betalas med 100 kr om den beskattningsbara inkomsten understiger 186 700 kr. Om den beskattningsbara inkomsten uppgår till 186 700 kr eller mera skall statlig inkomstskatt betalas med 100 kr plus 20 % av den beskattningsbara inkomsten över 186 600 kr.

Exempel

Den till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomsten uppgår till 200 000 kr.

Statlig inkomstskatt skall betalas med 2 780 kr. (100 kr + 20 % av (200 000 - 186 600))

B KOMMUNAL INKOMSTSKATT FÖR INKOMSTÅRET 1992

Den till kommunal inkomstskatt taxerade och beskattningsbara inkomsten räknas fram på samma sätt som gäller för statlig inkomstskatt. Den till kommunal inkomstskatt beskattningsbara inkomsten multipliceras med den kommunala skattesatsen, som anges i procent.

Exempel

Den till kommunal inkomstskatt beskattningsbara inkomsten uppgår till 200 000 kr. Skattesatsen är 31 %.

Kommunal inkomstskatt skall betalas med 62 000 kr. (31 % av 200 000 kr)

FASTIGHETSSKATT

Exempel: A:s fastighet har ett taxeringsvärde på 450 000 kr. Fastigheten är ett småhus för vilket statlig fastighetsskatt uttas. Skattesatsen är 1,2 % av taxeringsvärdet. Den statliga fastighetsskatten räknas fram på följande sätt.

$$\frac{450\,000\text{ kr} \times 1,2}{100} = 5\,400\text{ kr}$$

Den statliga fastighetsskatten blir i exemplet 5 400 kr. Se även ytterligare information om beskattning av fastigheter under rubriken "Statlig fastighetsskatt"!

BEGRÄNSNINGSREGELN (begränsning av skatt i vissa fall)

Vid stora förmögenheter kan i vissa fall statlig inkomstskatt och statlig förmögenhetsskatt begränsas.

När begränsningsregeln beräknas bli tillämplig kontakta skattemyndigheten för hjälp med uträkning. Skattemyndigheten tillhandahåller särskild arbetsblankett avseende begränsning av skatt för taxeringsåret.

3 Folkpensionärernas beskattning och regler för särskilt

grundavdrag för inkomståret 1992

Även för inkomståret 1992 gäller att folkpensionär får ett särskilt grundavdrag i stället för det "vanliga" grundavdrag som gäller för andra inkomstagare. Det särskilda grundavdraget är i många fall högre än det "vanliga" grundavdraget och medför då att folkpensionen beskattas lindrigare än annan inkomst eller inte alls.

Det särskilda grundavdraget medges inte med högre belopp än vad som vid beskattningen räknas som folkpension. Det får dock inte - oavsett inkomst eller förmögenhet - beräknas till lägre belopp än det "vanliga" grundavdraget vid samma inkomst (taxerad förvärvsinkomst). Sedan alla beräkningar gjorts avrundas särskilt grundavdrag - liksom "vanligt" grundavdrag - nedåt till helt 100-tal kronor.

Folkpensionärer har för tidigare år haft rätt till grundavdrag och i många fall extra avdrag. Reglerna om extra avdrag (nedsatt skatteförmåga) gällde t o m inkomståret 1990 och tillämpades sista gången på 1990 års pensioner. Från och med inkomståret 1991 samt för inkomståret 1992 gäller bestämmelserna om särskilt grundavdrag.

A. Vem är folkpensionär?

Som folkpensionär med rätt till särskilt grundavdrag räknas den som har folkpension enligt lag om allmän försäkring i form av

- ålderspension
- förtidspension/sjukbidrag
- omställningspension
- särskild efterlevandepension
- änkepension
- hustrutillägg

B. Vad avses med pension?

Vid beräkning av särskilt grundavdrag är det ofta av betydelse om en skattepliktig inkomst är "pension" eller någon annan form av inkomst (t ex livränta, lön, näringsverksamhet etc). Pension är belopp som utgår på grund av förutvarande tjänsteförhållande, oavsett om tjänstepensionsförsäkring tecknats eller ej, och folkpension och tilläggspension enligt lag om allmän försäkring. Belopp som utgår på grund av "vanlig" pensionsförsäkring (inte tjänstepensionsförsäkring) räknas också som pension men den pensionen skall inte räknas med i de fall särskilt grundavdrag reduceras med hänsyn till pension.

C. Pensionstillskott och ATP

Folkpensionär som saknar tilläggspension (ATP) eller har låg ATP får ett s k pensionstillskott. Tillskottet minskas om ATP betalas ut. Om ATP-beloppet är lika med eller högre än maximalt pensionstillskott blir det inget pensionstillskott kvar att betala ut.

D. Hur mycket räknas som folkpension vid beräkning av särskilt grundavdrag

Pensionstillskott som betalas ut tillsammans med ålderspension, omställningspension, särskild efterlevandepension eller änkepension räknas helt som folkpension vid beskattningen. Har ATP utbetalats i stället för pensionstillskott räknas ATPbeloppet som folkpension till den del det påverkat pensionstillskottet. Oavsett om ATP betalas ut eller inte anses alltså lika stort belopp som "folkpension" - vid beskattningen.

Förtidspension (sjukbidrag) ger rätt till ett högre pensionstillskott än ålderspension m m gör. Hela pensionstillskottet eller motsvarande ATP anses därför inte som folkpension vid beräkning av särskilt grundavdrag. Endast den del av pensionstillskottet (eller motsvarande ATP) som skulle ha utbetalats till en ålderspension anses som folkpension. Det medför att av förtidspensionärens pensionstillskott (eller motsvarande ATP) anses 52 % som folkpension

och 48 % som annan pension. Det innebär att den som har förtidspension normalt betalar en viss inkomstskatt.

Exempel 1

Ensamstående ålderspensionär med uttag av pensionen fr o m 65 års ålder (särskilt grundavdrag = SGA)

Folkpension	32 352 kr (96 % av 33 700 kr)
ATP	<u>30 000 kr</u> (varav 18 198 kr anses som Summa
62 352 kr folkpension)	

Av ATP-beloppet motsvarar 18 198 kr (54 % av 33 700 kr) det pensionstillskott som skulle ha utbetalats om ATP hade varit 0 kr. Som folkpension anses 32 352 + 18 198 = 50 550 kr.

Inkomst som påverkar SGA

Folkpension och ATP	62 352 kr
Avgår högsta SGA	<u>50 550 kr</u>

Skillnad	11 802 kr
----------	-----------

65 % härav	7 671 kr
------------	----------

Återstår av SGA (50 550 - 7 671)	42 879 kr
Avrundas till	<u>42 800 kr</u>

Taxerad inkomst	62 300 kr
Avgår SGA enligt ovan	<u>42 800 kr</u>
Beskattningsbar inkomst	<u>19 500 kr</u>

Kommunal inkomstskatt (30 kr)	5 850 kr
Statlig inkomstskatt	<u>100 kr</u>

Sammanlagd skatt	<u>5 950 kr</u>
------------------	-----------------

Summa inkomst	62 352 kr
Summa skatt	<u>5 950 kr</u>

Nettoinkomst (inkomst efter skatt)	56 402 kr/år
Nettoinkomst (inkomst efter skatt)	4 700 kr/mån

Avsändare	Mottagare
-----------	-----------

X-BY KOMMUN
SOCIALFÖRVALTNINGEN
VILAN
RUSSINSTIGEN 15

SVANSJÖ RIKARD

MÅNSKENSVÄGEN 10 111 99 LINGONTUNA
111 12 LINGONTUNA

AVGIFTSFÖRSLAG/AVGIFTSBESLUT VID HELINACKORDERING I SERVICEHUS

NAMN: 00 05 05-2102 Svansjö Rikard

SERVICEHUS: Vilan

HANDLÄGGARE Kristina Avgiftsslit

TELEFON: 0123-55 55 55

Förmiddag 08.00 - 12.00

INKOMST- OCH SKATTEBERÄKNING	INKOMST	INKOMST	SKATT
-----	KR/MÅN	KR/ÅR	KR/ÅR
Folkpension som ogift	4 213	+ 50 550	Övrig pension
	983	+ 11 802 *	Taxerad inkomst
		= 62 300	
Särskilt grundavdrag		- 42 800 *	Beskattningsbar inkomst
500			19
Statlig skatt		+ 100	
Kommunal skatt enligt 30.00		+ 5 850	Inkomst av kapital
	0	+ 0	Förmögenhetsskatt på
0 kr	0	+ 0 *	Summa inkomst och skatt
= 5 950	Nettoinkomst (inkomst efter skatt)	4 700	56 402
			= 62 300

AVGIFTSBERÄKNING	INKOMST	FÖRBEHÅLLSBELOPP	AVGIFT
-----	KR/MÅN	KR/MÅN	KR/MÅN
Pension (enligt normal pension)	+ 4 213	30 %	+ 1 264
	+ 487	20 %	+ 98
	= 4 700	= 1 362	= 3 338
			+ 2 949
			Övriga inkomster
			SUMMA

BERÄKNAD AVGIFT ATT
= 3 338 GÄLLA FR O M 1992-04-01

Övrig pension kr/mån: ATP = 983 kr

UPPLYSNING

Om inga erinringar mot avgiftsförslaget lämnats till handläggaren före 1992-05-15 fastställs månadsavgiften till 3 338 kr (= 111:00 kr/dag)

E. Basbelopp

Folkpensioner m m räknas ut med ledning av det s k basbeloppet. För år 1992 har detta bestämts till 33 700 kr. Basbeloppet ligger också till grund för beräkningen av särskilt grundavdrag och av "vanligt" grundavdrag.

F. Högsta särskilda grundavdrag

Högsta särskilda grundavdrag för år 1992 är 50 550 kr (1,5 basbelopp) för ensamstående folkpensionär. Beloppet gäller också för gift folkpensionär när maken inte samtidigt har folkpension och för gift man vars hustru har hustrutillägg eller i andra fall då gift person har pension som ensamstående.

När två makar samtidigt har folkpension är pensionen för var och en något lägre än för ensamstående. För den som haft sådan pension är det högsta särskilda grundavdraget 44 652 kr (1,325 basbelopp). Denna nivå gäller också som utgångspunkt för beräkningen av särskilt grundavdrag för den som har hustrutillägg.

Har gift folkpensionär pension som ensamstående en del av året och pension som gift en annan del av året gäller beloppet 50 550 kr som högsta särskilda grundavdrag.

Beloppen 50 550 kr respektive 44 652 kr är beräknade på sådant sätt att folkpension i form av ålderspension vid uttag fr o m 65 års ålder blir skattefri om inte andra inkomster eller förmögenhet påverkar det särskilda grundavdraget.

G. Minskning av särskilt grundavdrag med hänsyn till inkomst

Om inkomsten, folkpensionen inräknad, överstiger det högsta särskilda grundavdraget, dvs 50 550 kr respektive 44 652 kr, kan det medföra att avdraget minskas.

För den som hade folkpension också före inkomståret 1992 påverkas inte det särskilda grundavdraget av alla slag av inkomster. Se även information under punkten K, utländska pensioner m m.

Den inkomst man skall ta hänsyn till är

- folkpension och tilläggspension (ATP)
- tjänstepensioner, exempelvis STP och ITP och oavsett om pensionen betalas av f d arbetsgivare eller via försäkringsanstalt eller pensionskassa
- inkomst av kapital till den del inkomsten (efter avdrag) överstiger 1 600 kr
- inkomst av passiv näringsverksamhet.

De inkomster som inte beaktas vid beräkning av särskilt grundavdrag (SGA) är

- pension p g a privat pensionsförsäkring, dvs ej tjänstepensionsförsäkring
- löner, arvoden och dylikt
- livräntor
- periodiska understöd
- inkomst av aktiv näringsverksamhet.

Man lägger samman de inkomster som skall beaktas och jämför sedan med det högsta särskilda grundavdraget (SGA), 50 550 kr respektive 44 652 kr. Om inkomsterna överstiger dessa belopp minskas avdraget med 65 % av överskjutande belopp. Frivillig pension från Riksförsäkringsverket räknas som en privat pensionsförsäkring.

Underskott av kapital eller allmänna avdrag, t ex pensionsförsäkringspremier, påverkar inte det särskilda grundavdraget.

Exempel 2

Folkpensionär med ålderspension även för år 1991 (gift, maken är inte folkpensionär)

Folkpension	32 352 kr
ATP	40 000 kr (varav 18 198 kr anses som folkpension, se exempel 1) Egen pensionsförsäkring
	10 000 kr

Livränta p g a trafikskada, skattepliktig del	<u>6 000 kr</u>
	88 352 kr

Inkomst av kapital	12 000 kr
--------------------	-----------

Inkomst som påverkar SGA

Folkpension och ATP	72 352 kr
---------------------	-----------

Kapital 12 000 - 1 600	<u>10 400 kr</u>
	82 752 kr

Avgår högsta särskilda

grundavdrag (SGA)	<u>50 550 kr</u>
Skillnad	32 202 kr
65 % härav	20 931 kr

Återstår av SGA (50 550 - 20 931) =	29 619 kr
Avrundas till	<u>29 600 kr</u>

Taxerad inkomst	88 300 kr
Avgår SGA enligt ovan	<u>29 600 kr</u>
Beskattningsbar inkomst	58 700 kr

Kommunal inkomstskatt (30 %)	17 610 kr
Statlig inkomstskatt	100 kr
Statlig inkomstskatt av kapital (12 000 x 30 %)	<u>3 600 kr</u>

<u>Sammanlagd skatt</u>	<u>21 310 kr</u>
-------------------------	------------------

Summa inkomst (88 352 + kapitalink. 12 000)	100 352 kr
Summa skatt	<u>21 310 kr</u>
Nettoinkomst (ink efter skatt)	79 042 kr/år

Nettoinkomst (ink efter skatt) 6 587 kr/mån

Avsändare

Mottagare

X-BY KOMMUN
SOCIALFÖRVALTNINGEN
VILAN
RUSSINSTIGEN 15

;)JÄDERSTIG ANNA

MÅNSKENSVÄGEN 10 111 99 LINGONTUNA
111 12 LINGONTUNA

AVGIFTSFÖRSLAG / AVGIFTSBESLUT VID HELINACKORDERING I SERVICEHUS

NAMN: 05 02 18-8761 Tjäderstig Anna

SERVICEHUS: Vilan

HANDLÄGGARE Kristina Avgiftsslit

TELEFON: 0123-55 55 55

Förmiddag 08.00 - 12.00

INKOMST- OCH SKATTEBERÄKNING	INKOMST	INKOMST	SKATT
-----	KR/MÅN	KR/ÅR	KR/ÅR
Folkpension som ogift	4 213	+ 50 550 Övrig pension	
	2 650	+ 31 802 Inkomst av livränta	
		+ 6 000 * Taxerad inkomst	
		= 88 300	
Särskilt grundavdrag 700		- 29 600 * Beskattningsbar inkomst	58
Statlig skatt		+ 100	
Kommunal skatt enligt 30.00		+ 17 610 Inkomst av kapital	
		+ 12 000 + 3 600 Förmögenhetsskatt på	
	0 kr	0 + 0 * Summa inkomst och skatt	
= 100 352	= 21 310	Nettoinkomst (inkomst efter skatt)	6 587 79 042

AVGIFTSBERÄKNING

INKOMST FÖRBEHÅLLSBELOPP AVGIFT
 KR/MÅN KR/MÅN KR/MÅN

Pension (enligt normal pension) + 4 213 30 % + 1 264 + 2 949 Övriga inkomster
 + 2 374 20 % + 475 + 1 899 * SUMMA
 = 6 587 = 1 739 = 4 848

BERÄKNAD AVGIFT ATT GÄLLA

= 4 848 FR O M 1992-04-01

Övrig pension kr/mån: ATP = 1 817 kr Privatpension 833 (avrundade månadsbelopp)

UPPLYSNING

Om inga erinringar mot avgiftsförslaget lämnats till handläggaren före 1992-05-15 fastställs månadsavgiften till 4 848 kr (= 162:00 kr/dag)

H. Minskning av särskilt grundavdrag med hänsyn till förmögenhet

De hittillsvarande bestämmelserna om förmögenhet vid beräkning av extra avdrag fortsätter att gälla för 1991 och 1992 års pensioner. Den särskilda beräkningen av bostadsförmögenhet (en- och tvåfamiljsfastighet, bostad på jordbruk, bostadsrätt) gäller 1991 och 1992 fastighet och bostadsrätt som är privatbostad. Fribeloppet är oförändrat 400 000 kr och två privatbostäder får tas med. För makar sker beräkningen utifrån den sammanlagda förmögenheten varefter denna delas lika. Om förmögenheten, efter hänsyn till bostad, för ensamstående eller för var och en av makar överstiger 100 000 kr minskas det särskilda grundavdraget (50 550 kr respektive 44 652 kr år 1992) förutom p g a inkomst, med 10 % av förmögenhet över 100 000 kr.

Exempel 3

Gift folkpensionär med ålderspension hela år 1992. Make har också haft folkpension hela 1992. Makarnas gemensamma förmögenhet uppgår till 440 000 kr (ingen fastighet ingår).

Folkpension och pensionstillskott	44 652 kr
ATP	0 kr
Inkomst av kapital	20 000 kr

Förmögenhet (hälften av makarnas sammanlagda) =	220 000 kr
---	------------

Inkomst som påverkar SGA

Pension	44 652 kr
Kapital 20 000 - 1 600	<u>18 400 kr</u>
	63 052 kr

Avgår högsta särskilda grundavdrag (SGA)	<u>44 652 kr</u>
Skillnad	18 400 kr
65 % härav	11 960 kr
Återstår av SGA (44 652 - 11 960)	32 692 kr
Förmögenhet över 100 000 kr = 120 000 kr;	
10 % därav	<u>12 000 kr</u>
Återstår	20 692 kr

Avrundas till	20 600 kr
---------------	-----------

Taxerad inkomst (pension avrundad)	44 600 kr
Avgår SGA enligt ovan	<u>20 600 kr</u>

Beskattningsbar inkomst	<u>24 000 kr</u>
Kommunal inkomstskatt (30 %)	7 200 kr
(24 000 x 30)	
Statlig inkomstskatt	100 kr
Statlig inkomstskatt av kapital (20 000 x 30 %)	
<u>6 000 kr</u>	
<u>Sammanlagd skatt</u>	<u>13 300 kr</u>
Summa inkomst	
(44 652 + kapitalinkomst 20 000)	64 652 kr
Summa skatt	<u>13 300 kr</u>
Nettoinkomst (inkomst efter skatt)	51 352 kr/år Nettoinkomst (inkomst efter skatt)
4 279 kr/mån	

Avsändare

Mottagare

X-BY KOMMUN
SOCIALFÖRVALTNINGEN
VILAN
RUSSINSTIGEN 15
111 99 LINGONTUNA

ORRESJÖ TATIANA

MÅNSKENSVÄGEN 10
111 12 LINGONTUNA

AVGIFTSFÖRSLAG / AVGIFTSBESLUT VID HELINACKORDERING I SERVICEHUS

NAMN: 09 09 15-8543 Orresjö Tatiana

SERVICEHUS: Vilan

HANDLÄGGARE Kristina Avgiftsslit

TELEFON: 0123-55 55 55

Förmiddag 08.00 - 12.00

INKOMST- OCH SKATTEBERÄKNING	INKOMST	INKOMST	SKATT
-----	KR/MÅN	KR/ÅR	KR/ÅR
Folkpension som gift	3 721	+ 44 652 *	Taxerad inkomst
	= 44 600		
Särskilt grundavdrag	20 600 *	Beskattningsbar inkomst	24
000			
Statlig skatt		+ 100	
Kommunal skatt enligt 30.00		+ 7 200	Inkomst av kapital
		+ 20 000 + 6 000	Förmögenhetsskatt på
220 000 kr	+ 0 *	Summa inkomst och skatt	= 64 652 = 13 300
Nettoinkomst (inkomst efter skatt)	4 279	51 352	

AVGIFTSBERÄKNING	INKOMST	FÖRBEHÅLLSBELOPP	AVGIFT
-----	KR/MÅN	KR/MÅN	KR/MÅN
Pension (enligt normal pension) +	3 721	30 %	+ 1 264
	+ 558	20 %	+ 112
	= 4 279		= 1 376
			+ 2 457
			Övriga inkomster
			+ 446 *
			SUMMA
			= 2 903

BERÄKNAD AVGIFT ATT GÄLLA
= 2 903 FR O M 1992-04-01

UPPLYSNING

Förbehållsbelopp 30 % av folkpension för ogift 4 213 kr/mån = 1 264 kr/mån

Om inga erinringar mot avgiftsförslaget lämnats till handläggaren före 1992-05-15 fastställs månadsavgiften till 2 903 kr (= 97:00 kr/dag)

En folkpensionärs skattepliktiga förmögenhet skall - som förut nämnts - beaktas vid beräkning av det särskilda grundavdraget. Avdraget jämkas med hänsyn till förmögenhetens storlek.

Om den skattepliktiga förmögenheten överstiger 100 000 kr för en ensamstående pensionär respektive för vardera maken minskas avdraget. Avdraget minskas med 10 procent av den del av förmögenheten som överstiger 100 000 kr. Förmögenhetsvärdet avrundas nedåt till närmast helt 1 000-tal kronor.

För makar minskas avdraget med hänsyn till vardera makens skattepliktiga förmögenhet beräknad på så sätt att var och en av makarna anses inneha hälften av deras sammanlagda förmögenhet. Detta gäller också om bara en av makarna är folkpensionär.

Värdet av fastighet (en- eller tvåfamiljsfastighet) beräknas på ett särskilt sätt. Detsamma gäller sådan bostadsbyggnad med tillhörande tomt på jordbruksfastighet som används som bostad av den skattskyldige. Ett särskilt beräkningssätt gäller också andelar i bostadsföreningar och bostadsaktiebolag, dvs bostadsrätter m m. I förmögenhetsvärdet inräknas skillnaden mellan fastighetens respektive bostadsbyggnadens och tomtens taxeringsvärde året före taxeringsåret och lånat kapital, som nedlagts i fastigheten respektive i bostadsbyggnaden och tomten, endast till den del skillnaden överstiger 400 000 kr.

Beträffande tomträttsfastigheter beaktas endast byggnadsvärdet. Värdet av bostadsrätt beräknas med ledning av förmögenhetsvärdet enligt 4 § tolfte stycket, lagen om statlig förmögenhetsskatt. Värdet av bostadsrätt minskas inte med eventuella egna skulder avseende bostadsrätten. Har den skattskyldige eller hans make flera sådana fastigheter eller bostadsrätter, som avses här, får denna värdering tillämpas på högst två av dessa. Den sammanlagda nedsättningen av den skattepliktiga förmögenheten får dock inte överstiga 400 000 kr.

Vid beräkningen av hur stort lånat kapital i jordbruksfastighet som lagts ner i bostadsbyggnaden och tomten, skall på dessa anses belöpa så stor del av låneskulderna i förvärvskällan som byggnadens och tomtmarkens taxeringsvärde utgör av det sammanlagda värdet av tillgångarna i förvärvskällan inklusive byggnaden och tomtmarken.

Exempel: En ensamstående folkpensionär äger bankmedel till ett belopp av 90 000 kr samt en egnafastighet (privatbostad) taxerad till 550 000 kr och belånad till 40 000 kr.

Förmögenheten beräknas till

Bankmedel: 90 000	90 000 kr
Egnafastighet 550 000 ./. 40 000 = 510 000	
510 000 ./. 400 000 = 110 000	<u>110 000 kr</u>
	200 000 kr

Förmögenheten har i exemplet beräknats till 200 000 kr. Det särskilda grundavdraget minskas med 10 procent av den del av förmögenheten som överstiger 100 000 kr. I detta exempel minskas således avdraget med 10 procent av 100 000 kr, dvs med 10 000 kr.

I. Särskilt grundavdrag är alltid minst lika stort som "vanligt" grundavdrag

"Vanligt" grundavdrag är för år 1992 (1993 års taxering) högst 19 400 kr. Det beloppet gäller för taxerade förvärvsinkomster från 0 m 97 200 kr till 0 m 103 000 kr. Om den taxerade förvärvsinkomsten är lägre eller högre sänks grundavdraget successivt ned till 10 700 kr vid en taxerad förvärvsinkomst av 62 700 kr respektive 189 100 kr.

Om det särskilda grundavdraget blir lägre än 19 400 kr beräknar man också vad det "vanliga" grundavdraget skulle ha blivit. Det särskilda grundavdraget ska således alltid vara minst lika stort som "vanligt" grundavdrag. Därför återges på nästa sida tabell för vanligt grundavdrag för inkomståret 1992.

Beräkningen av vad det "vanliga" grundavdraget skulle ha blivit görs alltid med ledning av den taxerade förvärvsinkomsten oavsett när man blev pensionär och utan hänsyn till inkomst av kapital. Se tabell för vanligt grundavdrag på sidan 18.

J. Det särskilda grundavdraget får inte överstiga folkpensionen

Först räknar man ut "högsta särskilda grundavdrag" och i de fall inkomst och/eller förmögenhet påverkar avdraget minskar man detta med hänsyn till inkomsten/förmögenheten. Det särskilda grundavdrag man nu beräknat jämförs sedan med det belopp som vid beskattningen räknas som folkpension. Om det belopp som anses som folkpension är lägre än det beräknade särskilda grundavdraget begränsas avdraget till folkpensionsbeloppet. Om det belopp som räknas som folkpension är högre än beräknat särskilt grundavdrag eller till högre än högsta särskilda grundavdrag medför det dock inte högre avdrag. Folkpensionens belopp kan alltså begränsa det särskilda grundavdragets storlek, om pensionen är låg, men inte höja det, om den är hög. Lägre folkpension än normalnivån förekommer t ex vid förtida uttag av ålderspension och folkpension i form av bl a hustrutillägg.

K. Utländska pensioner, m m

Inkomster från annat land beskattas i vissa fall inte i Sverige. Skattefriheten kan bero på att inkomsten enligt dubbelbeskattningsavtal beskattas endast i utbetalarenstaten eller att inkomsten enligt svensk lag är skattefri. Vid beräkning av särskilt grundavdrag tar man inte hänsyn till utländsk inkomst, om den är skattefri här.

L. Rätt skatteavdrag för inkomståret 1992

Det finns särskilda skattetabeller för folkpensionärer som har rätt till särskilt grundavdrag. Pensionsutbetalaren (försäkringskassan, KPA eller SPV) använder dessa tabeller för beräkning av skatteavdraget. Har man andra inkomster bör skatteavdraget höjas med hänsyn härtill. För kapitalinkomst i form av ränta och utdelning m m görs normalt skatteavdrag med 30 % av banken eller annan utbetalare.

Om pensionären utöver pensionsinkomster har även andra inkomster eller förmögenhet kan pensionären eller dennes ombud behöva vända sig till skattemyndigheten (lokala skattekontoret) för att få ett beslut om jämkning, som i detta fall innebär högre skatteavdrag än enligt skattetabell (särskild beräkningsgrund). Det finns annars risk för att skatteavdraget blir för lågt, vilket i sin tur medför att pensionären får kvarskatt.

Pensionären kan också vända sig direkt till pensionsutbetalaren och be denne att göra ett högre skatteavdrag än vad skattetabellen visar.

4 Begreppet skatt vid avgiftsuttag

Med begreppet skatt i samband med avgiftsberäkning avses i de flesta fall kommunalskatt, statlig inkomstskatt, förmögenhetsskatt samt statlig fastighetsskatt.

5 Statlig förmögenhetsskatt

Statlig förmögenhetsskatt beräknas på den behållna förmögenheten. En förmögenhet som inte överstiger 800 000 kr är helt fri från förmögenhetsskatt.

Den beskattningsbara förmögenheten avrundas nedåt till helt tusental kronor. Ifråga om makar gäller att den skatt som beräknats på den sammanlagda förmögenheten fördelas i proportion till vardera makens skattepliktiga förmögenhet.

Statlig förmögenhetsskatt för inkomståret 1992 (1993 års taxering) skall utgå med en skattesats på 1,5 procent.

Förmögenhetsskatt beräknas i förekommande fall på den sammanlagda beskattningsbara förmögenheten gemensamt för makar.

Statlig förmögenhetsskatt för inkomståret 1992 skall utgå enligt följande:

Vid en beskattningsbar	är skatten vid	i skiktet däröver förmögenhet av, kr
skiktets nedre	är förmögenhets-	
	gräns, kr	skatten, %
800 000 -	0	1,5

Se även tabell för uträkning av statlig förmögenhetsskatt för inkomståret 1992 som återges i bilaga.

6 Kapitalinkomster

Uppgifter om kapitalinkomster, vanligen ränteinkomster som skall ligga till grund för inkomst- och avgiftsbestämningen för pensionärer som bor på ålderdomshem kan inhämtas från senaste taxering eller från senast avgivna självdeklaration.

Om beloppet för kapital, t ex banktillgodohavanden ändrats sedan dess, eller bankräntan höjts eller sänkts, gör man i stället en beräkning av ränteinkomsterna för det löpande året, med utgångspunkt från aktuell bankränta. Observera att beloppet för extra avdrag 1 600 kr per person vid kapitalinkomster - t ex räntor på bank - har slopats fr o m inkomståret 1991. När ränteinkomster ska ingå i avgiftsunderlaget ska det således avse belopp utan reducering p g a sådant avdrag. Se dock information under pkt 3 G om minskning av särskilt grundavdrag med hänsyn till kapitalinkomst.

Under inkomst av kapital får - förutom räntekostnader - avdrag även göras för förvaltningskostnader, dock endast till den del som förvaltningskostnaderna överstiger 1 000 kr under inkomståret.

UNDERSKOTT OCH RÄNTOR

Underskott i inkomstslaget Kapital ger rätt till skattereduktion. Skattereduktionen uppgår till 30 procent av den del av underskottet som inte överstiger 100 000 kr och 21 % av återstoden. Inom inkomstslaget Kapital får ränteutgifter kvittas mot ränteinkomster.

Exempel

Ränteutgifter	25 000 kr
Ränteinkomster	<u>5 000 kr</u>
Nettoränteutgifter	20 000 kr

Skattereduktionen blir 30 procent av 20 000 kr, dvs 6 000 kr. Skuldräntor på småhus dras numera av i inkomstslaget Kapital. Detta gäller också tomträttsavgäld.

7 Statlig fastighetsskatt

Schablonbeskattningen för småhus slopades fr o m inkomståret 1991, men i stället har fastighetsskatten höjts. Från och med inkomståret 1991 beräknas fastighetsskatten på hela taxeringsvärdet.

Inkomståret 1992 är fastighetsskatten 1,2 % av taxeringsvärdet för hus byggda 1986 eller tidigare. För hus byggda mellan 1987 och 1990 finns särskilda övergångsbestämmelser om halv fastighetsskatt.

För nybyggda hus (1991 och senare) betalar man ingen fastighetsskatt de fem första åren efter färdigställandet. De därpå följande fem åren betalar man halv fastighetsskatt. Skuldräntor och tomträttsavgäld dras numera av i inkomstslaget Kapital.

För pensionärer som bor på ålderdomshem torde den vanligast förekommande fastighetstypen vara ett småhus, som vederbörande pensionär äger och som han bott i före inflyttningen till servicehuset.

Om pensionären äger hyres- eller industrifastighet blir andra procentsatser för uttag av fastighetsskatt aktuella. Sådana ärenden torde vara sällan förekommande ifråga om pensionärer som bor på ålderdomshem. I den mån de förekommer kontakta skattemyndigheten för upplysningar om skatteberäkningen.

Bestämmelser om statlig fastighetsskatt finns i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt och 3 § 1 mom UBL. Fastighetsskatten beräknas för beskattningsår och på sätt som framgår av 3 § lagen (1990:652) om ändring i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt. Fastighetsskatten för småhus utgår enligt följande uppställning.

STATLIG FASTIGHETSSKATT; inkomståret 1992

SLAG AV FASTIGHET	UNDERLAG	SKATTESATS
-------------------	----------	------------

SMÅHUSENHET MED BYGGNAD MED VÄRDEÅR:

1986 eller tidigare	taxeringsvärdet	1,2 %
1987-1990	" -	0,6 %
1991	" -	0 %

TOMT FÖR SMÅHUS PÅ SMÅHUSENHET

taxeringsvärdet	1,5 %
-----------------	-------

SMÅHUS PÅ LANTBRUKSENHET MED BYGGNAD MED VÄRDEÅR:

1986 eller tidigare	bostadsbyggnadsvärdet + tomtmarksvärdet	1,2 %
---------------------	--	-------

1987-1990	" -	0,6 %
1991	" -	0 %

TOMT FÖR SMÅHUS PÅ LANTBRUKSENHET

tomtmarksvärdet	1,5 %
-----------------	-------

PRIVATBOSTAD I UTLANDET *)

75 % av marknadsvärdet	1,5 %
------------------------	-------

*) Endast för tid då ägaren varit bosatt i Sverige och endast då den inte är undantagen från beskattning i Sverige p g a dubbelbeskattningsavtal.

SLAG AV FASTIGHET	UNDERLAG	SKATTESATS
-------------------	----------	------------

HYRESHUSENHET med byggnad som huvudsakligen *) inne- håller bostäder och med värdeår:

1974 eller tidigare	taxeringsvärdet	2,5 %
1975-1978	" -	1.25 % 1979-1991
" -	0 %	

HYRESHUSENHET med byggnad som huvudsakligen *) innehåller lokaler	taxeringsvärdet	3,5 %
---	-----------------	-------

HYRESHUSENHET med byggnad av annat slag	taxeringsvärdet	2,5 %
---	-----------------	-------

TOMT FÖR HYRESHUS PÅ HYRESHUSENHET	taxeringsvärdet	2,5 %
------------------------------------	-----------------	-------

Exempel

Taxeringsvärdet för ett småhus med byggnadsår 1975 är 300 000 kr

$$\frac{300\,000\text{ kr} \times 1,2}{100} = 3\,600\text{ kr}$$

Statlig fastighetsskatt blir i detta exempel 3 600 kr (inkomståret 1992).

8 Avgifter vid sjukhusvård

Vi har tidigare i cirkulär till kommunerna (cirkulär 1989:29) informerat om att det avgiftsfria året vid sjukhusvård avskaffats fr o m den 1 januari 1989 för pensionärer med hel ålderspension.

Riksdagsbeslutet innebär att en strikt tredjedelsregel tillämpas, dvs avgiften utgör en tredjedel av vissa pensionsförmåner före skatt, och med en högsta avgift på 65 kr per dag. Med pensionsförmåner avses här ålderspension och förtidspension i form av folkpension och tilläggspension (ATP) samt pensionstillskott.

Avgift på sjukhus tas ut även av pensionär som har hel förtidspension.

Den s k tredjedelsregeln innebär att avgiften på sjukhus skall vara en tredjedel av summan av förmånerna före skatt räknade per dag, dock högst 65 kr. Vid beräkning av sjukhusvårdsavgiften skall pensionsförmånernas månadsbelopp delas med 30. Avgiften per vård dag på sjukhus avrundas till närmast lägre hela krontal (SFS 1988:1543).

Avgiften vid sjukhusvård tas ut genom avdrag vid utbetalning av de ovan nämnda pensionsförmånerna. Avgiften för den sjukhusvård som förekommit under en månad, dras av vid pensionsutbetalningen två månader senare. Exempel: Avgiften för sjukhusvård i januari dras av vid pensionsutbetalningen i mars.

Information om vårdavgiftens storlek och att vårdavgift kommer att dras av på pensionsförmånerna lämnas till pensionären vid det första vårdtillfället varje år.

Dessutom redovisas vårdperiod på sjukhus och avdraget belopp i samband med pensionsutbetalningen vid varje avdragstillfälle.

Huvudmännen för respektive sjukhus har skyldighet att meddela försäkringskassan när en patient tas in för vård på sjukhuset och när sjukhusvården upphör.

Frågan om avgifter för pensionärer vid sjukhusvård behandlas i regeringens proposition 1988/89:33. I propositionen tar departementschefen även upp frågan om avgifter vid

sjukhusvård för pensionärer som är helinackorderade i servicehus för äldre. På sidan 12 i propositionen sägs bl a följande:

"Pensionärer som är helinackorderade i servicehus för äldre människor uppstår som andra pensionärer själva sin pension. Kommunerna får dock ta ut avgifter. I de fall dessa pensionärer behöver sjukhusvård anser jag att avdrag för sjukvården skall ske på pensionen såsom för andra pensionärer. Några nya särregler för dem i AFL anser jag inte befogade. För den tid pensionären vårdas på sjukhus betalar han genom det föreslagna avdraget kostnader för mat och viss omvårdnad. Kommunen har för samma tid lägre sådana kostnader. När avgift för sjukhusvård betalas i dag tar kommunerna på olika sätt hänsyn till detta så att pensionären inte drabbas av extra kostnader. Jag utgår därför från att kommunerna vid sina avgiftsuttag även i fortsättningen beaktar att en pensionär vistas eller har vistats på sjukhus. Enligt min mening bör avgiften till kommunerna jämkas med belopp som motsvarar avdraget för sjukhusvård."

Som framgår av citatet ovan förutsätter departementschefen att kommunerna vid avgiftsuttag av pensionärer för helinackordering i servicehus skall jämka avgiften med hänsyn till att pensionären också har att erlägga avgifter på sjukhus.

Ett sätt att kunna beakta pensionärernas behov av jämkning av avgiften i dessa fall kan vara att avgiften på servicehuset reduceras med samma belopp som pensionären har att betala i avgift per dag på sjukhuset när han är intagen för sjukhusvård.

Den s k tredjedelsregeln medför att avdraget på pensionförmånerna kommer att beloppsmässigt bestå av ett stort antal varianter. Den avgift som skall tas ut via försäkringskassan av pensionärerna genom avdrag på pensionsförmånerna kommer nämligen att variera avsevärt mellan olika pensionärer beroende på inkomsternas storlek, men uppgå högst till 65 kr per dag.

Ett sätt att kunna förenkla den administrativa hanteringen av avgiftsfrågan kan vara att tillämpa en schablonregel som innebär att kommunen tar ut halv avgift på servicehuset för o m dagen för intagningen på sjukhus samt för de övriga dagar som pensionären erlägger avgift på sjukhuset.

Exempel avseende år 1992

Folkpension inkl pensionstillskott för ogift per månad	4 213 kr
---	----------

Avgår förbehållsbelopp 30 %	<u>1 264 kr</u>
-----------------------------	-----------------

Avgift per månad på servicehuset	2 949 kr
----------------------------------	----------

Halv avgift 1 475 kr/mån eller 49 kr/dag

Folkpension inkl pensionstillskott för gift per månad	3 721 kr
--	----------

Avgår förbehållsbelopp 30 %	<u>1 264 kr</u>
-----------------------------	-----------------

Avgift per månad på servicehuset	2 457 kr
----------------------------------	----------

Halv avgift 1 229 kr/mån eller 41 kr/dag

Som förut nämnts kommer avgiften för sjukhusvård som förekommit under en viss månad att dras av på pensionsutbetalningen två månader senare.

Om en pensionär är intagen på sjukhus i februari och får avdrag för sjukhusvårdsavgiften på pensionsutbetalningen i april kan det vara lämpligt att kommunen sätter ner (jämkar) avgiften under samma period som sjukhusavgiften uttas av försäkringskassan genom

avdrag på pensionen. I exemplet ovan innebär nämnda regel att nedsättningen (jämkningen) av avgiften företas i april trots att sjukhusvistelsen förekom i februari.

Det kan vara värdefullt för kommunen att vid handläggningen av avgiftsärenden av detta slag ha ett nära samarbete med försäkringskassan på orten.

9 Information från kommunen

Här får Du som bor på servicehuset en allmän information om de avgiftsregler som vi tillämpar:

AVGIFTSBERÄKNING

Vi räknar ut vilken avgift Du ska betala för helinackorderingen på servicehuset. Vi gör det med hjälp av de uppgifter om inkomst och förmögenhet som Du eller Ditt ombud har meddelat oss. På blanketten "Avgiftsbeslut" kan Du följa hur vi utför de nödvändiga beräkningarna.

1. Vi summerar Dina inkomster enligt de regler som gäller för sammanställning av inkomster av tjänst (pensioner m m), näringsverksamhet samt kapital enligt allmän självdeklaration.
2. Vi beräknar Din skatt enligt de särskilda regler som gäller för folkpensionärer. Vid beräkning av särskilt grundavdrag använder vi de uppgifter som Du själv har lämnat om pensionsinkomster, kapitalinkomster (räntor m m) samt förmögenhet.
3. Utifrån Din inkomst efter skatt räknar vi ut Din egen andel (Ditt förbehållsbelopp) som består av:

- minst 30 % av den för ogift ålderspensionär normalt utbetalda folkpensionen (inkl pensionstillskott) och
- minst 20 % av skillnaden mellan inkomst efter skatt och den för gift respektive ogift ålderspensionär normalt utbetalda folkpensionen

Innan vi bestämmer Din avgift tar vi skälig hänsyn till om annan person, t ex make/maka, är beroende av Din ekonomi för sitt uppehälle. Även i annat fall ska Din avgift sättas ned om det finns särskilda skäl för det, t ex om Du har utgifter för bostad utanför servicehuset. Ansökan om nedsättning (s k jämkning) av Din avgift gör Du hos socialnämnden.

Förändringar av uppgifter som påverkar Din avgift måste Du alltid meddela oss.

ÖVERKLAGANDERÄTT

Som boende i servicehus med helinackordering kan Du med hänvisning till Din rätt till bistånd överklaga beslut om avgift. Denna rättighet kan Du utnyttja om Din begäran om bistånd i form av nedsättning av eller befrielse från avgift inte blir bifallen. Beslut om bistånd enligt 6 § socialtjänstlagen kan Du överklaga hos länsrätten.

Överklagandet ska lämnas in eller skickas till socialnämnden, eller annan nämnd som har beslutat om avgiften. För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit in senast tre veckor från den dag då Du fick del av beslutet.

Har Ditt överklagande kommit in i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till länsrätten om nämnden inte själv ändrar beslutet på det sätt Du har begärt.

Underteckna skrivelsen och uppge namn, personnummer, postadress och telefonnummer.

Om något är oklart kan Du vända Dig till kommunen.

Vi räknar om Din avgift så snart Du meddelar oss förändringar om Dina inkomster och Din förmögenhet.

Avsändare

Mottagare

AVGIFTSFÖRSLAG / AVGIFTSBESLUT VID HELINACKORDERING I SERVICEHUS

NAMN:

SERVICEHUS:

HANDLÄGGARE:

TELEFON:

INKOMST- OCH SKATTEBERÄKNING INKOMST INKOMST SKATT
----- KR/MÅN KR/ÅR KR/ÅR

Folkpension som ogift/gift		+		
Övrig pension (se nedan)		+		
Inkomst av tjänst (utom pension)			+	
Inkomst av näringsverksamhet, aktiv			+	
Inkomst av näringsverksamhet, passiv			+	
* Taxerad inkomst			=	
Särskilt grundavdrag				
* Beskattningsbar inkomst				
Statlig skatt				+
Kommunal skatt enligt				+ Inkomst av kapital
		+		+ Underskott av kapital
- - Ej skattepliktig inkomst			+	
Förmögenhetsskatt på kr				+ Fastighetsskatt
			+	* Summa inkomst och skatt
= Nettoinkomst (inkomst efter skatt)				=

AVGIFTSBERÄKNING INKOMST FÖRBEHÅLLSBELOPP AVGIFT
----- KR/MÅN KR/MÅN KR/MÅN

Pension (enligt normal pension) +	30 %	+	+ Övriga inkomster
	20 %	+	+ * SUMMA
	=	=	=
Handikappersättning		+	
Kommunalt bostadstillägg (KBT)			+
Jämkning			- ***** BERÄKNAD AVGIFT ATT
GÄLLA FR O M =			

Övrig pension kr/mån:

Fastigheter: Taxeringsvärde = kr, skuld = kr Make/Maka: Summa förmögenhet =
kr

Fastigheter: Taxvärde = kr, skuld = kr

UPPLYSNING

Om inga erinringar mot avgiftsförslaget lämnats till handläggaren före fastställs månadsavgiften till kr (= kr/dag) \$\$\$